

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare, declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder și avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, în cauza penală privind-l pe

Derevenco Vladimir XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 02.11.2017 - 31.01.2018;

instanța de apel: 16.02.2018 - 14.03.2018;

instanța de recurs: 05.06.2018 - 17.07.2018.

Asupra admisibilității în principiu a recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

a c o n s t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 31 ianuarie 2018, inculpatul Vladimir Derevenco a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, Vladimir Derevenco a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și i-a fost stabilită pedeapsă sub forma de închisoare pe un termen de 2 ani și 6 luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 980 lei, suportate pentru efectuarea constatării medico-legală și expertizele judiciare, a fost respinsă.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de către Viorel Bumbu împotriva lui Vladimir Derevenco cu privire la repararea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, prin care s-a dispus încasarea prejudiciului material în mărime de 4 960 lei, 99 bani.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Vladimir Derevenco la 08 septembrie 2017, aproximativ ora 20:00, aflându-se în loc public, în strada Păcii, 38 din s. Beriozchi, r-nul Anenii Noi, acționând cu intenție unică privind omorul unei persoane, încălcând ordinea publică în mod grosolan, normele morale de conviețuire în societate, care prin conținutul său se deosebesc printr-o deosebită obraznicie, fără careva temeieri, cu un cuțit de bucătărie pe care-l avea asupra sa, i-a aplicat lui Viorel Bumbu mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i plăgi penetrante în regiunea capului pe stânga, în regiunea temporală și toracelui pe stânga cu lezarea pleurei și plămânului stâng, organe vitale pentru viața și sănătatea și care se califică ca vătămări corporale grave. Acțiunile ultimului din cauze independente de voința sa nu și-au produs efectul, deoarece Vadim Secară și Radu Nacu au intervenit pentru a-i curma acțiunile sale criminale.

În momentul când Vadim Secară și Radu Nacu încercau să-i curme acțiunile huliganice, Vladimir Derevenco, le-a aplicat și acestora cu cuțitul pe care-l avea asupra sa mai multe lovituri pe suprafața corpului, cauzându-i lui Vadim Secară vătămări ușoare sub formă de plagă nepenetrantă la nivelul hemitoracelui drept, iar lui Radu Nacu vătămări ușoare sub formă de plagă nepenetrantă la nivelul hemitoracelui stâng și coapsei stângi.

Acțiunile lui Vladimir Derevenco au fost încadrate juridic în baza art. 287 alin. (3) și 27, 145 alin. (1) Cod penal.

2.1. În ședința de judecată, până la începerea cercetării judecătorești inculpatul Vladimir Derevenco, a declarat personal, prin înscris autentic semnat de acesta, că recunoaște în totalitate săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu a solicitat administrarea de noi probe, a declarat că îi sunt cunoscute probele din dosar și nu are obiecții în privința lor.

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, procurorul a declarat recurs prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei penale, cu adoptarea unei noi hotărâri conform modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului sa-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 ani și 6 luni într-un penitenciar de tip închis pentru comiterea infracțiunii de tentativă la omor, și o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani într-un penitenciar de tip închis pentru

comiterea infracțiunii de huliganism. Conform art. 84 Cod penal, a-i stabilit lui Vladimir Derevenco pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate 8 ani și 6 luni închisoare într-un penitenciar de tip închis și a încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare în sumă de 980 lei.

În motivarea cererii de apel, procurorul a invocat că, pedeapsa stabilită prin sentința nominalizată este prea blândă, or, instanța incorect a individualizat pedeapsa stabilită inculpatului, deoarece nu a ținut cont de personalitatea inculpatului Vladimir Derevenco și anume de faptul că ultimul conform sentinței judecătoreiei Rîșcani din 05 iunie 2014, a fost condamnat conform art. 188 alin. (2) lit. b), c), d), e) Cod penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3) Cod penal, comiterea infracțiunii de către un minor, stabilindu-i pedeapsa de 5 ani și 6 luni închisoare, eliberând-se din detenție în aprilie 2017. Astfel, inculpatul fiind condamnat de comiterea unei infracțiuni grave comise cu intenție, din nou comite alte infracțiuni care în conformitate cu art. 16 Cod penal, constituie infracțiune gravă și deosebit de gravă.

Totodată a menționat că, instanța de judecată nu s-a expus cu referire la încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuare expertizei judiciare în mărime de 980 lei.

3.1. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului Vladimir Derevenco, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței primei instanțe în partea stabilirii pedepsei pentru infracțiunile imputate cu condamnarea în baza acestor legi la o pedeapsă sub limita minimală prevăzută de art. 27, 145 alin. (1), art. 287 alin. (3) Cod penal, conform prevederilor art. 70 alin. (3¹), art. 81 alin. (3) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

În motivarea cererii de apel, apărătorul a invocat că, sentința nominalizată este parțial ilegală și neîntemeiată, deoarece la stabilirea pedepsei instanța n-a ținut cont de cerințele art. 364¹ Cod de procedură penală și art. 61, 70, 75, 76, 78, 81 Cod penal.

Apelantul a indicat că, instanța de judecată eronat a considerat ca circumstanțe ce agravează răspunderea penală „săvârșirea infracțiuni de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru comiterea unei infracțiuni”, or, astfel de circumstanță nu este prevăzută de norma penală.

Totodată, avocatul a menționat că, luând în considerare faptul că, pe parcursul judecării cauzei se constată numai circumstanțe atenuate la săvârșirea infracțiunii, consideră că este necesar de a aplica în privința inculpatului prevederile art. 78 alin. (1) lit. b), 79 alin. (1) Cod penal privind stabilirea unei pedepsei sub limita minimală prevăzută de art. 27, 145 alin. (1), 287 alin. (3) Cod penal, calculate în corespundere cu cerințele art. 70 alin. (3¹), art. 81 alin. (3) Cod penal, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului, cu menținerea hotărârii atacate.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a constatat că, instanța de fond corect a stabilit situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptei săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat, cercetarea judecătorească s-a efectuat cu respectarea dispozițiilor procesual-penale prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de apel a indicat că, inculpatul Vladimir Derevenco, în ședința judiciară și-a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) și 287 alin. (3) Cod penal, însă vinovăția acestuia se dovedește și prin probele acumulate legal în cadrul cercetării judecătorești, și anume: *declarațiile părților vătămate, Radu Nacu, Vadim Secara și Viorel Bumbu; declarațiile martorilor, Olga Nacu, Ecaterina Bumbu, Svetlana Demian, Liudmila Suhodol, procesele-verbale de confruntare din 25.10.2017 efectuate între Vladimir Derevenco și părțile vătămate, Vadim Secara și Viorel Bumbu, în cadrul cărora părțile și-au susținut declarațiile date anterior pe cazul dat (f.d.45-50 vol. I); procesului-verbal de cercetare la fața locului din 09.09.2017 (f.d.13-15 vol. I); procesului-verbal de cercetare la fața locului din 09.09.2017 (f.d.16-19 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2156/D din 17.10.2017 (f.d.57-58 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2155/D din 17.10.2017 (f.d.79-80 vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 2157/D din 05.10.2017 (f.d.108-109); raportul de constatare nr. 4047 din 11.09.2017 (f.d. 85-86 vol. I).*

Astfel, cu referire la stabilirea pedepsei penale, instanța de apel a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat prevederile legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acestuia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Conform art. 16 Cod penal, infracțiunile săvârșite de către Vladimir Derevenco, se atribuie la categoria infracțiunilor grave și deosebit de grave.

Totodată, instanța de apel a constatat că, în calitate de circumstanță atenuantă s-a reținut căința sinceră, de asemenea instanța de fond a stabilit că inculpatul Vladimir Derevenco, la locul de trai se caracterizează negativ.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondate alegațiile procurorului, precum că instanța de fond neîntemeiat a aplicat prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, or, în pofida faptului că inculpatul anterior a fost condamnat pentru infracțiune și fiind condamnat la executarea reală a pedepsei pentru infracțiune de tâlhărie prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 05.06.2014, prin care i-a fost aplicată pedeapsa sub formă

de închisoare de 5 ani și 7 luni, nu poate constitui ca temei de neaplicare a prevederilor legale enunțate, astfel instanța de fond just a conchis de a aplica față de inculpat prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, luând în considerare vârsta fragedă și circumstanțele cauzei.

De asemenea, instanța de apel a respins alegațiile avocatului precum că, vârsta fragedă urma să fie considerată în calitate de circumstanță atenuantă în temeiul prevederilor art. 76 alin. (1) lit. b) Cod penal, astfel fiind posibilă aplicarea art. 79 alin. (1) Cod penal potrivit căruia săvârșirea infracțiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 ani poate fi apreciată de către instanța de judecată drept circumstanță excepțională, or, vârsta fragedă care atrage incidența reducerii pedepsei în temeiul prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, nu poate fi valorificată ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. b) Cod penal sau ca circumstanță excepțională conform prevederilor art. 79 alin. (1) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Ținând cont de gravitatea infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, regretă cele comise, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că educarea și corectarea inculpatului este posibilă doar prin izolarea acestuia de societate prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare.

Mai mult, instanța de apel a indicat că, instanța de fond just a individualizat pedeapsa în baza art. 7, 75 Cod penal, și corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare, care este una echitabilă și proporțională infracțiunii comise, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunii, de circumstanțele cauzei, lipsa circumstanțelor agravante, de personalitatea inculpatului, anterior judecat, la locul de trai se caracterizează negativ, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, vârsta fragedă, precum și circumstanțele descrise în sentința de condamnare, astfel realizarea scopului pedepsei penale de restabilire a echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane, este posibilă numindu-i o pedeapsă penală în limitele prevăzute de norma legală, care este privativă de libertate.

Totodată, instanța de apel nu a reținut argumentele avocatului inculpatului cu privire la computarea eronată a limitelor pedepsei stabilite inculpatului, or, sancțiunea art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, în baza căruia a fost condamnat Vladimir Derevenco, prevede pedeapsa închisorii de la 10 la 15 ani. Iar în temeiul prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal, întrucât infracțiunea a fost săvârșită de către inculpat la vârsta de 20 de ani, respectiv maximul pedepsei pentru tentativă de omor fiind de 3/4 din maximul pedepsei, deci din 15 ani, totodată fiind redus cu o treime.

Reieșind din cele menționate și ținând cont de faptul că cauza a fost examinată în procedură simplificată, noile limite de pedeapsă cu care urma să opereze instanța până la 6 ani și 8 luni închisoare. La fel, limitele de pedeapsă pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, sunt de la 3 la 7 ani închisoare, în coraport cu art. 70 alin. (3¹) Cod penal, fiind de la 3 ani la 4 ani și 8 luni închisoare, iar aplicând și prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, limitele pedepsei vor fi: de la 2 ani la 3 ani și 40 zile. Astfel, pedeapsa aplicată inculpatului de 6 ani și 8 luni închisoare în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și pedeapsa aplicată inculpatului de 2 ani și 6 luni închisoare în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, se încadrează în limitele normei penale date, adică instanța de fond a redus maximul pedepse cu o treime în temeiul prevederilor art. 70 alin. (3¹) Cod penal și i-a aplicat pedeapsa la limita minimă, care a fost redusă cu 1/3, iar în conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, i-a stabilit o pedeapsă pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, pedeapsa de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, soluția dată fiind menținută de instanța de apel.

Instanța de apel a respins ca fiind neîntemeiate argumentele procurorului cu privire la blândețea pedepsei, or, pedeapsa stabilită și individualizată de către instanța inferioară, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a indicat că, argumentele din apelul avocatului inculpatului privind iraționalitatea pedepsei penale stabilite, deoarece inculpatul are o vârstă fragedă, vina în comiterea infracțiunii imputate a recunoscut-o integral, el conștientizează că a comis o ilegalitate, se căiește sincer, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a solicitat examinarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, nu este dependent de alcool sau droguri, nu se află la evidența medicului narcolog nu pot fi reținute de către instanța de apel ca temei de admiterea a apelului, or, la stabilirea pedepsei instanța de fond a ținut cont de toate circumstanțele cauzei și argumentele menționate, stabilindu-i inculpatului pedeapsa cu închisoare prevăzută la art. 287 alin. (3) și 27, 145 alin. (1) Cod penal și conformându-se prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, cât și prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal.

Cu referire la solicitarea procurorului de a dispune încasare de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 980 lei, instanța de apel a conchis că, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

Totodată, instanța de apel a menționat că, procurorul nu a prezentat probe concludente că sumele enunțate supra au fost suportate în afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu de către expert, astfel, luând în considerare prevederile art. 75 alin. (3) din Legea cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar nr. 68 din 14.04.2016, ordonatorul expertizelor medico-legale în speță este organul de urmărire penală - SUP a IP Anenii Noi, în temeiul ordonanțelor din 19 septembrie 2017, subsecvent aceste cheltuieli sunt suportate din contul statului, care reieșind din obligațiile pozitive ce țin de desfășurarea unui proces penal urmează să realizeze în mod prompt și eficient acțiunile în vederea descoperirii infracțiunilor și contracarării activității infracționale, astfel nu pot fi puse în sarcina inculpaților cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor ce vin să confirme vinovăția acestora.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod penal, prin care solicită casarea deciziei în partea cheltuielilor de judecată și stabilirii pedepsei penale, cu remiterea cauzei în această parte la rejudecarea în aceeași instanță de apel într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului, procurorul susține că, instanța de apel eronat a apreciat legislația națională cu privire la cheltuielile de judecată, mai mult, hotărârea pronunțată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază.

Totodată, procurorul menționează că statul nu este obligat să suporte cheltuielile de acest gen, doar le achită la momentul necesar pentru a facilita operativitatea acțiunilor organului de urmărire penală și a nu tergiversa procesul penal.

5.1. Împotriva deciziei declara recurs ordinar avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului, întemeindu-și recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală prin care solicită prin care solicită casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să-i fie aplicată pedeapsa în conformitate cu prevederile art. 70 alin. (3¹), 81 alin. (3) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani.

În motivarea recursului declarat, avocatul susține că instanța de apel a stabilit o pedeapsă prea aspră inculpatului, invocând argumente similare celor indicate în cererea de apel.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, recursul procurorului urmează a fi respins, iar cel al avocatului Vladimir Cevdari în numele inculpatului admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, o hotărâre a instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul

când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel nu a examinat cauza în privința lui Vladimir Derevenco sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Astfel, din conținutul recursului ordinar declarat de către avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului, se constată că acesta invocă critici similare celor disputate și la etapa judecării cauzei în apel, pledând pentru faptul că instanța să stabilească pedeapsa inculpatului în limitele prevederilor art. 70 alin. (3¹), 81 alin. (3) Cod penal și 364¹ Cod de procedură penală

Subsecvent, Colegiul penal lărgit susține că, recurentul este de acord cu circumstanțele de fapt și de drept stabilite de către instanța de apel, astfel, instanța de recurs nu se va expune în această parte.

Potrivit dispoziției art. 434 Cod de procedură penală, judecând recursul declarat împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de către titularul acestuia.

În drept, soluția instanței de recurs se fundamentează pe prevederile stipulate în art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit cărora judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, când eroarea de drept comisă poate fi corectată de la această etapă a procedurilor, fără a-i fi agravată situația inculpatului.

În urma celor menționate mai sus, instanța de recurs ordinar conchide că, instanța de apel la etapa stabilirii pedepsei inculpatului eronat nu a luat în calcul prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, or, inculpatul se face vinovat de tentativă de omor a cet. Viorel Bumbu, iar pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie recidivă pedeapsa nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Ușurarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată se întemeiază pe faptul că tentativa este mai puțin dăunătoare decât infracțiunea consumată, iar nerespectarea acestor cerințe ale legii poate fi considerată ca fiind stabilită o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege, astfel încălcându-se principiul legalității stipulat în art. 3 Cod penal.

Astfel, la stabilirea pedepsei inculpatului Vladimir Derevenco în baza acordului de recunoaștere a vinovăției, Colegiul penal lărgit ține cont de prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal și îi stabilește termenul pedepsei din maximul sancțiunii, prevăzute de legea penală, reduse cu o treime, iar în urma rezultatului obținut în conformitate cu prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, reține că pedeapsa nu poate depăși 3/4 din maximul celei mai aspre pedepse conform.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că, sancțiunea art. 145 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa de la 10 la 15 ani, astfel limitele reduse cu o treime sunt de 6 ani și 7 luni și 10 ani.

În continuare, Colegiul penal lărgit luând în considerare vârsta fragedă a inculpatului care vine în corespundere cu prevederile art. 70 alin. (3¹) Cod penal, maximul pedepsei și anume 10 ani se reduce cu o treime, rezultatul fiind de 6 ani și 7 luni.

Subsecvent, Colegiul penal lărgit în conformitate cu prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, indică că pedeapsa aplicată inculpatului nu poate depăși 3/4 din 6 ani și 7 luni.

Astfel, Colegiul penal lărgit la stabilirea pedepsei inculpatului pentru tentativă de omor ține cont de categoria infracțiunii care se atribuie infracțiunilor deosebit de mari, de circumstanțele cauzei, lipsa circumstanțelor agravante, de personalitatea inculpatului care anterior a fost judecat, la locul de trai se caracterizează negativ, și-a recunoscut vina, vârsta fragedă și stabilește o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 10 luni.

În continuare, Colegiul penal lărgit remarcă că, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, corect i-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare de 2 ani și 6 luni, și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs însușește argumentarea instanței în această parte, or, potrivit jurisprudenței CtEDO, în cazul în care o instanță de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe.

De asemenea, Colegiul penal lărgit ținând cont de prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, stabilește inculpatului pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Colegiul penal lărgit susține că, scopul pedepsei penale va fi atins doar prin stabilirea unei pedepse privative de libertate, or, în speța dată se demonstrează cert

că, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Așadar, Colegiul penal lărgit conchide că pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, va atinge scopul pedepsei stipulat la art. 61 Cod penal.

Totodată, Colegiul penal lărgit ține să remarce că, inculpatul fiind recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor din categoria celor grave și deosebit de grave, tipul închis al penitenciarului în care urmează să își execute pedeapsa inculpatul este în corespundere cu prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal.

Referitor la recursul ordinar declarat de către procuror, care atacă hotărârea instanței de apel doar în partea cheltuielilor de judecată, Colegiul penal lărgit îl respinge ca fiind inadmisibil, or, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Colegiul penal lărgit indică că, recurentul invocă drept temeiuri pentru recurs art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului când aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

Analizând aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal lărgit constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat.

Conform prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Autorul recursului consideră că, instanțele de fond eronat au respins solicitarea acuzării de a dispune încasarea de la inculpat în bugetul statului a cheltuielilor judiciare cu privire la efectuarea a raporturilor de expertiză medico-legale nr. 2156/D din 17.10.2017, nr. 2155/D din 17.10.2017 și nr. 2157/D din 05.10.2017 și raportul de constatare nr. 4047 din 11.09.2017 în sumă de 980 lei, deoarece statul nu este obligat să suporte aceste cheltuieli.

Prin urmare, Colegiul penal respinge ca fiind neîntemeiat acest argument, deoarece potrivit prevederilor art. 227 alin. (1) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele plătite sau care urmează a fi

plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 228 alin. (1) Cod de procedură penală, Colegiul penal indică că, cheltuielile privind efectuarea expertizei judiciare, pentru constatarea infracțiunii, solicitate de către organul de urmărire penală, nu se includ în categoria cheltuielilor judiciare care urmează a fi achitate de către inculpat.

Astfel, suma de 980 lei, solicitată de către procuror ca să fie încasată de la inculpat în folosul statului, constituie cheltuieli care au fost suportate pentru efectuarea raporturilor de expertiză medico-legale nr. 2156/D din 17.10.2017, nr. 2155/D din 17.10.2017 și nr. 2157/D din 05.10.2017 și raportul de constatare nr. 4047 din 11.09.2017.

Mai mult, se relevă că prevederile alin. (3) al art. 75 din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar, stipulează expres că *„În cauzele penale, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova”*.

Astfel, conform art. 142 alin. (2) părțile, din inițiativă proprie și pe cont propriu, sunt în drept, prin intermediul organului de urmărire penală, al procurorului sau al instanței de judecată, să înainteze instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară o cerere privind efectuarea expertizei judiciare pentru constatarea circumstanțelor care, în opinia lor, vor putea fi utilizate în apărarea intereselor lor. În acest caz, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată este obligată să remită instituției publice de expertiză judiciară/biroului de expertiză judiciară materialele necesare efectuării expertizei judiciare. Raportul de expertiză judiciară întocmit la cererea părților se prezintă de către parte organului de urmărire penală, procurorului sau instanței de judecată, se anexează la materialele cauzei penale și urmează a fi apreciat în coroborare cu alte probe. În cazul în care, reieșind din concluziile formulate de experți în rapoartele de expertiză anterioare, se constată inoportunitatea dispunerii expertizei judiciare solicitate de către părți, iar efectuarea unei alte expertize va condiționa tergiversarea procesului penal, organul de urmărire penală, procurorul sau instanța de judecată respinge cererea părților.

În acest context, se atestă că în prezenta cauză penală ordonatorul expertizelor judiciare a fost organul de urmărire penală, fără a exista o asemenea cerere din partea părților.

Astfel, instanța de recurs ordinar susține poziția instanței de apel care corect a respins ca fiind neîntemeiată solicitarea procurorului cu privire la încasarea din contul

inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în suma de 980 lei și însușește argumentele instanței de apel.

Ca urmare, Colegiul penal lărgit conchide că, temeiurile indicate de către procuror nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor adoptate pe caz și potrivit legii, se impune respingerea recursului declarat ca fiind inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018.

Admite recursul ordinar, declarat de către avocatul Vladimir Cevdari în numele inculpatului, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2018 și sentința Judecătoriei Anenii Noi, sediul Central din 31 ianuarie 2018, în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în această privință, după cum urmează:

Lui *Derevenco Vladimir XXXXX*, recunoscut vinovat de comitere infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, de stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani și 10 luni, iar pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, 2 ani și 6 luni închisoare.

În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (1) Cod penal, inculpatului pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial, de stabilit o pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani și 2 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului, *Derevenco Vladimir XXXXX*, se calculează din momentul pronunțării prezentei decizii, cu includerea în termenul de pedeapsă a duratei deținerii în stare de arest preventiv de la 20.09.2017 până la 31.01.2018 și a pedepsei executate din 31.01.2018 până în prezent.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **15 august 2018**.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu